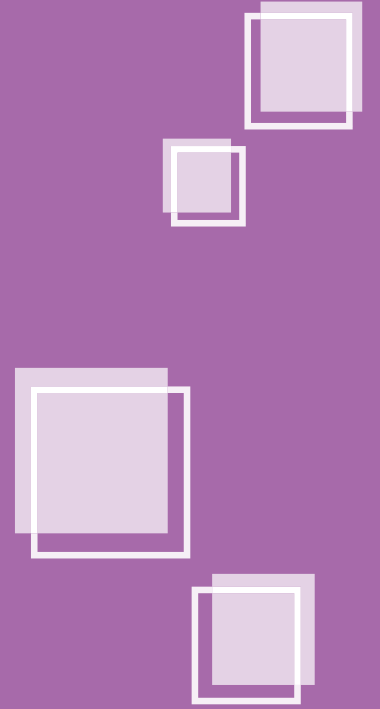
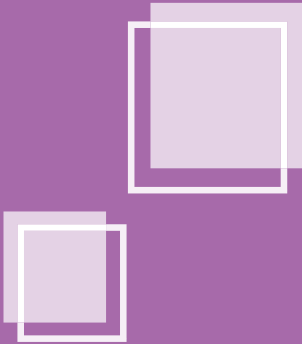

OTİSTİKLER DERNEĞİ

BÜLTEN

Ekim 2018 • Sayı: 4

AURA

PSİKOTERAPİ, SANATLA TEDAVİ VE EĞİTİM MERKEZİ STAJ PROGRAMI

Aura Psikoterapi Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi, uzun yıllardır Otistikler Derneği'nin Türkiye'de bir ilk ve sürdürülebilir olma özellikleriyle öne çıkan, Alternatif Gelişim Projesi'nin bilimsel danışmanlığını üstlenmektedir.

Aura'da mesleki duruş ve anlayış gereğince sosyal sorumluluk olarak üstlendiği bu görevi sadece uzman ekibiyle değil mesleki açıdan yetiştirmekte olduğu genç meslektaşlarla da projede yürütmektedir. Sivil Toplum Duyarlılığını arttırmayı ve Otizmi sadece dört duvar arasında değil gece gündüzü paylaşarak anlamaya davet ediyor!

8 ay boyunca Aura Psikoterapi Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde staj yapan herkesi Otistikler Derneği'nin gönüllüsü kabulüyle çalışmaktadır. Psikoloji, psikiyatri, psikolojik danışmanlık, hemşirelik gibi alanlardaki öğrencileri ve bu alanlardan mezunları staj programında birlikte çalışmaya davet ederiz!

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN

EDİTÖRDEN - Burak İsmanur 4

EŞDUYUM

EDUYUM - Dr. Nevin Eracar 5

DERNEKTEN

DOSTLAR YENİDEN BİRARADA 6

DERNEK, DOSTLARINA ÇAĞRIDA BULUNUYOR 8

SÖYLEŞİ

SEYHAN SEVİNÇLER'LE SÖYLEŞİ - Burak İsmanur 9

HABERLER

PERA "LOOK AT ME" 12

MÜZİK ATÖLYESİ 12

DOSTLAR KAHVALTIDA 13

YENİ YIL, UMUTLA BAŞLAR 13

YILBAŞI KERMESİ 14

YAYGINLAŞABİLMEYİ ÜMİT EDİYORUZ 14

ÜRETİMDE YENİ UFUKLAR 15

LİSELERDE "FARKLI OLANLA BİRLİKTE YAŞAM" DUYARLILIĞI 15

OTİZM DERNEKLERİ FEDERASYONU 16

SEMPOZYUM

8 NİSAN'DA .8 KEZ 17

PROJELER HABERİ

BİTEN İŞLER ve GELECEĞİ DAİR : PROJELER KOMİTESİ 18

RÖPORTAJ

BİR ADIM, BİNLERCE İZ - Dilara Coşkun - Alara Abacı 20

MAKALE

TEŞHİS VE TEDAVİ - Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar, Uzm. Psk. Zeynep Maçkalı 21

EDİTÖRDEN

Otistikler Derneği son günlerde hararetle bir uğraşın içinde. 4 Şubat'ta gerçekleşen "Üye ve Dostlar buluşuyor" etkinliğiyle birlikte artan bir tempoda birçok alanda çalışmalar devam ediyor.

En eski ve süreklilik kazanmış olan hizmet projesi Alternatif Geleşim Projesi ekibine profesyoneller katarak yoluna devam ediyor.

Psikososyal Programlar, Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı (MEİP) yeni adımlar atıyor. Kamp sezonu yaklaşıyor ve hazırlıklar yolunda gidiyor. Bu sayıda MEİP hakkında bilgi edinecek ve yenilikleri öğreneceğiz.

Projeler Komitesi derneğin bugüne dek yaptığı çalışmaların en kapsamlısı için bir başvuruda bulundu ve hayata geçmesi için gün sayıyor. Bu sayımızda Projeler Komitesine yakında bakıp yeni proje hakkında detayları öğreneceğiz.

Otizm Dernekleri Federasyonu (ODFED) otizm hakkında sivil girişim adına önemli bir örgütlenme. Otistikler Derneği de ODFED in kurucu üyelerinden biri. Bu sayıda dernek ve ODFED'deki gelişmeleri konu alan haberimizi de bulacaksınız.

4 Şubat 2018 OD için önemli bir gündü. Uzun zamandır bir araya gelemeyen dernek üyeleri ve dostları sıcak bir kahvaltıda buluştular ve gelecek hakkında konuştular. Ayrıntılarını ilgili haberde okuyabilirsiniz.

Bilimsel yazılar köşemizde yine zevkle okuyacağınızı umduğumuz makalelerimiz olacak.

Yeni sayımızda görüşmek dileğiyle, iyi okumalar.

Burak İsmanur
Editör
Otistikler Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

OTİSTİKLER DERNEĞİ BÜLTEN

Ekim 2018 Sayı : 4

Otistikler Derneği yayın organıdır.

Editör

-Burak İsmanur

Yayın Kurulu

-OD Medya ve Tanıtım Komitesi

Tasarım

-Caner Şimşek

Baskı

-Net Copy

İletişim

info@otistiklerdernegi.org.tr

www.otistiklerdernegi.org.tr

0212 252 75 05

Sıraselviler Cad. Kriton Palas Apt.

No: 43 Kat: 2

Beyoğlu, İstanbul

TÜRKİYE

EŞDUYUM

Dr. Nevin Eracar

Biliyorsunuz, Otistikler Derneği bir sivil toplum kuruluşu. Kulağa hoş geliyor. Popüler bir albenisi de var. Ne demek sivil toplum kuruluşu? Dernekler vakıflar niye kuruluyor? Yaptıkları, yapmaya niyetlendikleri işler neden gerektiriyor bu özel çabaları?

Aslında çoğu kez “sivil toplum” kavramının pek de iyi anlaşamadığını

düşünüyorum. Sivil toplum kuruluşu olmak neden gerekiyor, kuruluşun sivil olmayandan ayrıldığı yer neresi? Sokaktan geçen insana sorsak nasıl bir yanıt verirdi acaba? Belki de sormalıyız...

Efendim, sivil toplum kuruluşu devletin yapmakla yükümlü olup da yetişemediği hizmetlerde yeni yol ve yöntemleri geliştirip devlete teklif etmek, gerekiyorsa devletle işbirliği halinde çalışıp hizmetin sürdürülebilirliğini ve yaygınlaşmasını sağlamak üzere oluşur.

Otistikler Derneği kurulduğu günden bu yana kuruluş amaçları ve ihtiyaçlar yönünde projeler geliştirdi, uyguladı, sonuçlarını bilimsel ortamlarda tartışmaya açtı, sundu ve yayınladı. Zaman içinde değişik isimlerle ifade edilen ve esasen sosyal hizmetlerin yürütüldüğü bakanlık ve bakanlara teklifler götürdü. Birçok çalıştayda temsil edildi. Devletin ilgili kurumlarınca düzenlenen pekçok toplantıda bilgi ve deneyimini sistemli biçimde paylaştı. Yazılı dokümanlar ve dosyalar verdi.

Sonra?

Bu toplantıların pek çoğu iyi temenniler, plaketler, buketler, akşam yemekleri, aralarda sohbetler ve iltifatlarla geçip gitti. Mesela bayan Davutoğlu Amerike Birleşik Devletlerindeki bir toplantıda; ülkemizde otizm için gayet kapsamlı işler yapıldığı beyanatında bile bulundu. Onun bu fikrine katılmak elbette mümkün değil.

Otizm bu arada bayağı tanındı. Ama hangi yönüyle? Otizm tanıları çoğaldıkça hastalığın belirtileri kısmen bilinir oldu. Televizyon dizilerinde filmlerde bir çeşni olarak yer alıyor. Maalesef yalan yanlış bilgiler ve kurgularla. Sanatın topluma ve sivil olmayan örgün sistemlere değerli katkısı olabilir aslında, eğer doğru işlenebilse... Ama ne yazık ki, “özel yetenekleri varmış” diye başlayan cümleler, “onlara bir faydamız

dokunsun” gibi cümleleri izleyerek, birilerinin kendi ruhunu ya da çoğu kez prestijini, bazen de narsizmini doyurmaktan öteye giden pek bir şey yok.

Zaman akıyor!

Derneğin kurulduğu yıllarda üç beş yaşlarında olan çocuklar artık yirmili otuzlu yaşlardalar. Aileleri bugün daha da endişeli. Devlet hala bir şey yapmıyor! Dernekler, vakıflar, tüm sivil kuruluşlar birleşip federasyonlar oluşuyor. Otizm ve benzeri hastalıklardan muzdarip geniş bir halk kitlesi temsil ediliyor,

ama hala kısırtı yok! Devletten beklenen destek için şehirler arası yolculuklar yapılıyor, ilgili kapılar çalınıyor büyük sevinçlerle çıkılıyor toplantılardan, vaatler alınıyor. Sivil olamayan örgütlü devlet kurumlarımızın bu konulara ayıracak vakti yok, ya da parası yok, ya da ilgisi yok. Hangisini beğenirseniz...

Sözü sivil toplum kavramı ile açtım. İfade etmek istediğim; sivil inisiyatifin gerçekten sivil duyarlılık konusunda yeterince başarılı olamadığıdır. Kuşkusuz politik sistemler ve önceliklerin farklılığı da etkendir ilerleyememekte, ama sivil kuruluşlar da kavram kargaşalarına düşüyorlar. Kurumlar arasında kurum kimliği çatışmaları ile vakit ve enerji kaybediliyor. Umud kaybediliyor, arzu ve dayanma gücü kaybediliyor. Gemisini kurtarmaya çalışan kaptan olma vazifesi ailelere kalıyor.

Çünkü zaman gerçekten hızla akıyor, yine ateş düştüğü yeri yakıyor.

Sivil kuruluşlar gerçekten doğru sesi çıkarabilseler bugün belki başka yerlere ulaşabilirdik. Güçlü ve birlikte bir ses çıkarılabilse idi, mesela bir köyümüz olabilirdi. Çevre halkıyla etkileşim içinde çocukların hak ettiği eğitim ve ruhsal desteği alabildikleri bir programla çalışan, gençlerin ve yetişkin otistiklerin üretime katılabildiği, bilim insanları ve sanatçıların çalışmalar yaptığı bir köy.

Ya da her mahallede veya semtde gençlerin birlikte yaşayıp üretebildikleri görece bağımsız yaşama geçebilecekleri geçiş evleri...

Bültenlerimizi okurken bu dileklerin hayal değil, gerçekten uygulanmakta olan kanlı canlı projeler olduğunu göreceksiniz...

Artık tek dileğimiz ülke çapında yaygınlaşmak.

DOSTLAR YENİDEN BİRARADA

Otistikler Derneği Üye ve Dostları Buluşuyor!

Dernek ilkeli işler yapmayı tercih ederek sözde kalmayan, insana dokunan hizmet modelleri geliştirdi. Ekipler yetiştirdi, yazdı, çizdi, söyledi. Tabii yeni planları ve hedefleri de var! 4 Şubat Pazar günü saat 10.30'da dernek merkezimizde sizlerle yeniden buluşan dernek üye ve dostları buluştu. Sıcak, samimi havada geçen kahvaltı sonrası derneğin yakın geleceğine dair plan ve hedefler ele alındı, tartışıldı.

1994 yılında bir kulüp olarak doğan derneğimiz 1996'dan beri bir dernek olarak varlığını sürdürüyor. Ülkemizde 20 yılı aşkın bir süre kesintisiz bir biçimde dernek çalışması yürütmek hem de otizm gibi bir alanda... Zorlukları olan bir iş! "Sizler de bu uğraşın bir parçası oldunuz. Farklı zamanlarda, farklı yerlerde, farklı biçimlerde... az ya da çok. Bu size yetti ya da yetmedi. Ama bir şekilde sizin de çorbada tuzunuz var" çağrısıyla başlatılan etkinlikte derneğin içinde bulunduğu durum ve gelecek planları hakkında bilgiler verilirken yapacağı atılımlar ve üzerinde de duruldu.

Keyifli bir kahvaltı ve sohbet eşliğinde dostlar yeniden buluştu.

Derneğin kurucu üyelerinden Can .. "yaklaşık 20 yıl aradan sonra tekrar dernek merkezinde bir arada olmak çok güzel. Ben dernekle o günlerde bir gazetede gördüğüm ilan üzerine dernekle temasa geçmişim. Şimdi yeniden bir telefon almak ve çağırılmak çok güzel bir duygu. Sevgili dostlar Birlikte bir şeyler yapmaktan çekinmeyelim. Korkmayın ve emin olun her birimiz bir işin ucundan tuttuğumuzda çok güzel işler yapabiliriz" dedi

Kurucu başkan ve yönetim kurulu üyesi Dr. Nevin Eracar konukları karşılama konuşmasında şunları da dile getirdi:

"Fikirler üretmekle kalmayıp, bu fikirleri cesaretle deneyerek ve yanılarak ilerledik bu güne kadar. Sanatla otizmi anlamaya çalışabilir miyiz arayışıyla yola çıktık, ilk aktivitemiz Belgrad Ormanı'nda bir sucuk-ekmek partisiydi. Ailelerin katılmadığı bir etkinlik olmuştu. Bununla birlikte aileler çocukların kendilerinden ayrı durabilmenin çocuğun gelişmesi için bir fırsat olduğunu anlamış oldular. Çok zor günler de yaşadık, köpekleme yüzme bilirken okyanus atlamak gibi bir şeydi bizimkisi ama her deneyimimizden bir şey öğrenerek ilerledik ve öğrenmeye devam ediyoruz."

- Nevin Eracar

Yönetim Kurulu üyelerimizden Burak İsmanur 4 Şubat Pazar günü gerçekleşen 'Otistikler Derneği üye ve dostları buluşuyor' etkinliğinde gönüllülere hitaben yaptığı konuşmasında şunları dile getirdi:

*"2000 yılından beri dernekle ilişki içindeyim kesintisiz olarak, bu 18 yıl içinde çeşitli yerlerde, çeşitli vesilelerle sizlerle karşılaştım. Derneğimiz aracılığıyla çok daha fazla insana dokunduk, dokundum. Mesleki gelişimimin önemli bir kısmını bu derneğe borçluyum; burada yaptığım çalışmalara, beni büyüten şeylerden bir tanesi de bu dernek oldu. Bunu çok önemli buluyorum." - **Burak İsmanur***

Dernek, Dostlarına Çağrıda Bulunuyor

Değerli üyelerimiz, sevgili dostlar, gönüllüler, Sizlere bir çağrı yaptık, davette bulunduk. Çağrıya kulak verdiniz, daveti kabul ettiniz ve buradasınız...Hoş geldiniz!

Siz değerli dostlar da otizmi anlama ve birlikte yaşamın yollarını arama serüvenimizde tanışımız oldunuz. Kimi zaman zorlu, kimi zaman öğretici uğraşın bir parçası oldunuz. Farklı zamanlarda, farklı yerlerde, farklı biçimlerde, az ya da çok... Bu, size yetti ya da yetmedi. Ama bir şekilde sizin de çorbada tuzunuz var.

Neler oldu, neler olmakta?

Derneğimiz kurulduğu günden bu yana ilkeli olmayı, sürdürülebilir ve kalıcı işler yapmayı tercih etti. Sözde kalmayan, insana dokunan hizmet modelleri geliştirdi. Ekipler yetiştirdi, yazdı, çizdi, söyledi. Kurulduğu günden bu yana ilkeli duruşu, bilimsel anlayışı ve bunları sürekli kılan bir tutum sergilemeye özen gösterdi. Dernek; yirmi yılı aşkın bir süre boyunca çeşitli kesimlerden insanlarla; akademisyen, sanatçı, eğitimci, öğrenciler, gençler, ebeveynlerle ilişki içinde oldu. Ülkemizdeki en eski otizm sivil toplum örgütü. Alandaki yanlış ve aksaklıklara dikkat çekme, modeller/yapılar önerme gibi kamuoyu oluşturma çalışmalarının yanı sıra hizmet projeleri de geliştirdi ve sürdürmekte. Kamuoyu oluşturma yönündeki çalışmalara ve söylemlere de büyük ölçüde bu hizmet projelerinden edinilen bilgi ve deneyim kaynaklık etmekte.

Tabii ki yeni plan ve hedeflerimiz de var!

Son on yılda dernekte faal üye/gönüllü kişilerin ağırlıklı olarak psikologlardan oluştuğunu görüyoruz. Bunun çeşitli sebepleri var elbette, ancak en belirgin olanı yukarıda bahsedilen model önerme yönelimli çaba ve tercihtir. Alternatif Gelişim Projesi (GeçişEvi, kamplar, istihdam programı vb. psikososyal çalışmalar) adı verdiğimiz çok yönlü ve boyutlu çalışma yıllar içinde kendini geliştirdi ve çalışma önemli bir maddi büyüme geliştirmemesine karşın model olma özelliği belirginleşti. Örneğin gelecekte gerçekleştirilecek "köy" benzeri bir proje için ciddi bir deneyim ve ekip birikimi elde edildi. Bu birikim; derneğin yetişkin yaşlardaki farklı gelişenler konusunda yoğunlaşan tecrübesiyle birlikte en güçlü olduğu konu. Devletin de, diğer sivil toplum örgütlerinin de açmazı ve bir türlü çare bulamadıkları konu; yani ekip-personel-eğitimci gibi işin nasıl yürütüleceğiyle ilgili başlıklarda oluyor. Uygulamalarda çoğu kez bu odak noktasının dikkatten kaçtığını, arazi, bina gibi başlıklarda takılı kalındığını görüyoruz. Alt yapı ve mekân sorunları aşılrsa dahi bir süre sonra içerik yoksunluğu kendini göstermekte ve başa dönülmektedir. Otistikler Derneği (OD) tüm ilgili çevreleri bu en güçlü olduğu ve kaynak aktarımı sağlayabileceği konuya dikkatleri çekme yönünde ısrarcı davranıyor.

Dernek bugüne dek ayakta kalmayı ancak yukarıda bahsedildiği şekilde sürdürebildi. Kamuoyu çalışmalarında, yayın çıkarma, medyada yer alma gibi alanlardaki faaliyetler ve görünürlük etkisi geride kaldı. Buna karşılık yurtiçi-yurtdışında birçok kurumla sıkı bağlar kuruldu, projeler geliştirildi ve deneyim kazanıldı. Kadro genişlemesine

(şimdilik sadece psikolog/eğitimci olarak) büyük önem verilmekte ve enerjinin büyük kısmı buna harcanmakta. Kısacası, otizm ve benzeri özellikler gösteren çocuk genç ve yetişkinlerin insan onuruna yaraşır koşullarda yaşaması, sağlık, eğitim, üretim, sosyal yaşama katılımları nasıl mümkün olabilir gibi soruların yanıtlarını oluşturmak, bu işlevleri yürütebilecek ekiplerin yetiştirilmesi amaçlı programlar geliştirmek ve uygulamalarla deneyimlemek asıl hedef olmuş, ciddi bir birikime ulaşılmıştır.

Diğer yandan otizm konusu aşırı duygusal hareket etme ve ajitasyona açık bir olgu olması dolayısıyla çalışmalarımızda akıl ve rasyonalite iki kat önem kazanmakta. OD bilimsel anlayış ve ortak akıl birliğiyle yapılacak çalışmalara öncülük etmekten çekinmiyor. 2018'de yedinci yılını geride bırakan önemli bir bilimsel etkinlik olarak Otizm Sempozyumunu 8 Nisan Pazar günü St. Michel Fransız Lisesi'nde gerçekleştiriyoruz.

Yönetim Kurulumuz ruh sağlığı ve eğitim profesyonellerinden oluşan çekirdek "dernek kadrosu" na eklenecek daha geniş bir çevreyi harekete geçirme kararı aldı. Bugün buradaki buluşmamızın bu kararın bir başlangıç adımı olacağını umuyoruz. Devam eden bir dizi etkinlikle dernek üyelerimiz, dost ve gönüllülerimizle bir araya gelmeyi, tartışmayı ve bir arayışı başlatmayı diliyoruz. Derneğimizin insan kaynağı bakımından büyümesi gerektiğini düşünüyoruz. Güçlenmeyi ve insan kaynağımızı daha etkin kullanabilmeyi hedefliyoruz. Sorumuz şu: Psikologlar dernek için çok şey yapabiliyor ve yapmakta. Otizm konusunda sadece onlar mı bir şey yapmalı?

Şimdi ne yapmalı?

Şimdi, el ele verme, daha sıkça buluşma ve Otistikler Derneği'nin faaliyet alanındaki işlerde birlikte sorumluluk alıp çalışma zamanı. Bizleri bu dernekle buluşturan şey ne ise onu yeniden düşünmek ve hayata geçirme zamanı. İlk karşılaşmamızı hatırlayın! Sizi dernekle birlikte tutan her ne idiyse işte şimdi onu yeniden hissetme ve geliştirme zamanı. Elimizden ne kadarı geliyorsa...

Karmaşık ve detaylı görünebilir derneğimizin ihtiyaçları. Elbette büyük ihtiyaçlarımız da var. Başta köy projesi olmak üzere... Araçlara, eşyalara, cihazlara ihtiyaç var; maddi ihtiyaçlar var. İnsan kaynağına ihtiyaç var. Emeğe ihtiyaç var. Ama çoğu zaman basit ihtiyaçlarımız var.

Yönetim kurulumuz ve gönüllü genç arkadaşlarımız canla başla çalışıyorlar derneğimizi daha güçlü ve etkin kılmak için. Bizler çalışırken şunu aklımızdan hiç çıkartmıyoruz. Peki, şimdi yaptığımız bu iş ne için? Asıl ihtiyaç ortada. Sözü eğip bükmeylem. Eğitimden sağlığa, aile ve sosyal yaşamdan istihdama pek çok başlıkta yapabileceklerimiz var. Derneğimizin bu konularda söyleyeceği çok şeyler de var. Gelin gücümüzü birleştirelim, birlikte söyleyelim.

Dostluk, umut, sevgiyle...

Saygılarımızla.

Otistikler Derneği

Yönetim Kurulu

Seyhan Sevinçler'le Söyleşi

Burak İsmanur

Derneğin on yıldan daha eski süreden beri gönüllüsü ve üyesi uzman psikolojik danışman Seyhan Sevinçler'in anaokulunda neler oluyor? Farklı gelişen çocukların kabul edildiği nadir anaokullarından biri olan da çocuklar mutlu ve birlikte gelişimin zenginliğiyle yaşama hazırlanıyorlar. "Derneğin varlığı önemli, çünkü her konuda öğüt vermek kolaydır ama örnek olmak zordur. Bu bağlamda Dernek çalışmalarının model olduğunu düşünüyorum. Gönüllülerle çalışması, genç öğrencilerle yapılan işbirliği de yapıyı dinamik tutuyor. Karşılıklı bir iyilik hali bu, gençler dernek projelerine destek oluyor, dernek gençlere rol modeli oluyor." Diye özetleyen Seyhan Sevinçler'le meslek, okul dernek ve yaşam hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik.

te ne gibi faaliyetler içinde oldun? Ne gibi görevler aldın?

Bir dönem dernekte aktif olarak yer aldım. Antalya The Marmara, Çanakkale Dardanos, Akçapınar Oya Kamp Entegrasyon kamplarında gönüllü olarak çalıştım, daha sonra gönüllülere danışmanlık görevini yaptım. Dernek merkezinde haftasonları yapılan alternatif gelişim programında görev aldım. Dernekle bir projede İsveç'e gittim. Oradaki özel eğitim kanunu ve uygulamalarını inceledik, işleyişi görmek için kurumlarda kısa süreli staj yaptık.

Anıların vardır mutlaka. Aklında yer etmiş olanları paylaşmak ister misin?

Anılar dediğinde aklımdan o kadar çok sahne geçiyor ki; bu çalışmaların hepsi hem zorlu, hem keyifli, hem de öğretici çalışmalardı. Mesela Çanakkale'de kampın ilk günü, ailesinden ilk defa ayrılıp kampa gelen genç bir otizmli akşam koşarak gönüllülerinden uzaklaşmıştı, ben koştum yakaladım, ailesi olmadığı için kaygılanmış. olduğumuz yerde toprağa oturduk, dizlerime yattı, tepede dolunay vardı. Telefonumdan bir müzik açtım, hatırlamıyorum şu anda ne olduğunu, bir süre öyle oturduk, saçlarını okşadım. Ta-

Kendini tanıtır mısın? Yalova, Gölcük ve İstanbul üçgeninde hareket halindesin bildiğimiz kadarıyla. Biraz bahseder misin neler yapıyorsun?

Ben 1999 yılından bu yana psikolojik destek alanında çalışan bir uzmanım, psikolojik danışmanım. 3 şehirde birden çalıştığımından anlayacağın üzere hareketi seven biriyim. Yalova ve İstanbul'da bağlantılı olduğum psikolojik danışmanlık merkezlerinde çoğunlukla 15 yaş üstü ergen ve yetişkinlerle bireysel çalışmalar yapıyorum, daha küçük çocuğu olan ailelere de ebeveyn danışmanlığı veriyorum. 2010 yılından bu yana da Kocaeli Gölcük'te Masal Krea ve Gündüz Bakımevi'nin sorumlu müdürlüğünü sürdürüyorum. 24-72 ay arası çocuklara bakım ve eğitim hizmeti sağlıyoruz.

Dernekle bağlantın 10 yıl öncesine dayanıyor. Dernek-

mamen sakinleşip, rahatlayınca kalktık gönüllüleriyle odasına gittik. Çanakkale, Akçapınar, Antalya, Cihangir bir çok yerden sahneler var. Bu anıların her biri, hem mesleki hem kişisel gelişim yolumda beni etkileyen ve bana katkı sağlayan deneyimlerdi.

Araya yıllar girdi, derneği takip ettiğini biliyoruz ama biraz uzak kaldın? Neden böyle oldu, neler söylersin?

Farklı bir şehirde yaşıyor oluşum ilk etken. Dernekte aktif olduğum dönemin bitmesi bir sağlıksorunuma denk geliyor aslına bakarsan. Ağır bir bel ameliyatı geçirdim ve 15 günü hastanede olmak üzere toplamda 3,5 ay kadar yatmak zorunda kaldım. Sonrasında şehirlerarası gidiş gelişlerimi azalttım, tempomun yavaşlaması gerekiyordu. Üstüne hamilelik gelince, çocuğumbelli bir yaşa gelene kadar kendi hayatıma

döndüm. Anlayacağın tamamıyla özel hayatım ve sağlık sorunlarımdan dolayı uzaklaştım. Yoksa derneğin ve sizlerin her zaman gönlümde özel bir yeri var.

Bugüne gelelim. Mesleğini sürdürüyorsun çeşitli bağ-lamlarda. Dernek çalışmalarının bunda etkili olduğunu söylüyorsun. Nasıl bir etki bu?

Kamplarda çeşitli görevlerde yer almak, öncelikle farklı olanı kabul etmek ve anlamak konusunda gelişmemi sağ-ladı, aynı zamanda kendimi kabul etme ve anlama yoluma da katkı sağladı. Bireysel çalışmalarım özel eğitim alanın-da değil, bu nedenle farklı gelişimsel özellikleri olan bi-reylerle yolum pek kesişmiyor. Ancak Kreş çalışmalarına katkısı büyük dernek çalışmalarının. Nasıl bir katkısı oldu-ğunu şöyle açıklayayım, özellikle otistik spektrumda yer alan çocuklar için uzmanların önerisi, özel eğitim alması ve mutlaka bir kreşe devam etmesi yönünde oluyor. Aileler bu konuda zorlanıyor, pek çok kreş bu öğrencileri kabul etmiyor. Kreşlerin birçoğu bir uzman çalıştırmıyor, ya da uzmanlarının farklı gelişenlerle dene-yimi yok. Bu açıdan Masal Kreş bir fark yaratıyor, çünkü biz farklı gelişimsel özellikleri olan öğrencileri kabul ediyoruz.

Çok önemli bir iş farklı ge-lişen çocukları da kreşe kabul etmek. Nasıl geliştirdi bu fikir? Ve Nasıl devam etti?

Ben dernekle kamplara ve çalışmalara katıldığım da ailelerin çocuklarını kabul edecek kurum bulmakta zorlandıklarını gördüm, farklı gelişenlerle çalışma becerimi geliştirdim, aynı zamanda verdiğimiz gönüllü eğitimleri ve kamplardaki danış-manlık görevlerimde, farklı gelişenlerle çalışacak ekibin donanımını sağlamak ve işleri yönetme konusunda geliştirdim. Bunlar olmasaydı kreşe farklı gelişim özellikleri olan öğrenci kabul etmeye cesaret edemeyebilirdim. Dernek çalışmalarında kazandığım deneyimi, kreşteki öğretmenlerime de aktardım, onların da bu konudaki çekingenliği kalmadı. Öğrenci velileri, rehabilitasyon merkezlerinde birbirlerine söylüyorlar bizim kabul ettiğimizi, talep geliyor, bazen talepleri karşılayamıyoruz çünkü kapasitemize göre belli sayıda kaynaştırma öğrencisi alabiliyoruz.

Aksaklıklar olmuştur mutlaka? Veliler, anne-babalar, öğretmenler...

Öğretmen ayağından başlayayım. Ben bu öğrencileri sınıflara kabul etmeye başladığımda sınıf içinde bir anda bağırın, zıplayan ya da yönerge almakta zorlanan çocuklarla karşılaştıklarında ne yapacak-

larını bilemiyorlardı. Ancak gönüllü eğitimlerinde yaptığımız gibi, çocuklardan önce kendi aralarındaki çalışmalarda neyle karşılaşacaklarını deneyimlemelerini sağladım. Sınıf içinde çocuk adapte olana kadar öğretmenlere süpervizyon desteği verdim. Masal Kreş 8.yılına çalışıyor, bu yıllar içinde ekibimiz farklı gelişimsel özellikleri olan öğrencilerle çalışma konusunda deneyimlerini artırdı. Artık gözleri korkmuyor. Veli ayağında yaşanan problemler daha farklı. Ailelerin çocuklarını bir kuruma emanet etme konusunda kaygıları yüksek. Çocuktan geri bildirim alamadıkları için içeride ne olduğuna dair endişeleri olabiliyor. Bu çocukların aileleri ile ihtiyaçlarına göre belirlediğimiz bir periyotta aile danışmanlığı seansları yapıyorum. Ailenin işbirliğini sağladığımız vakalarda ilerleme çok net gözlenebiliyor. Bu alanda en zorlayıcı olan durum çocuğun gelişim özelliğini ve tanısını kabul etmeyen/edemeyen ailelerle çalışmak. İşbirliği sağlamak zor oluyor, bazen olamıyor. Çocuğun ihtiyacı olan

davranışı görmesini sağlamak, ihtiyacı olan eğitimi alması için aileyi ikna etmek mümkün olmayabiliyor.

Yine söylüyorum ailesi ve özel eğitimcisi ile işbirliği yapıp ilerlemesini çok net gördüğümüz öğrencilerimiz de az buz değil. Bu sorunun cevabı biraz uzun mu oldu acaba ama bir şey daha ekleyeceğim. Veli ayağında karşılaşılan bir zorluk da farklı gelişen çocuğun ailesi değil, sınıftaki diğer çocukların ailelerini bu duruma ikna etmek ve "o çocuğu" kabul etmelerini sağlamak. Maalesef insanımız kendi gibi olmayana kabul etmek ve onunla birlikte yaşamak konusunda pek yeterli değil. Bu nedenle pek çok şikayet almışlığımız var; 'çocuğumu kötü etkiliyor', 'çocuğum korkuyor', 'o çocuk yüzünden yeterli eğitim alamıyor' gibi... Hatta ve hatta 'o çocuğun gönderilmesini istiyorum, aksi takdirde ben öğrencimi alırım' a varan söylemlerle karşılaştığımızı söylemek zorundayım. Bu konuda benim duruşum çok net. Ailesiyle işbirliği yapabildiğim her öğrenciyi kreşe kabul ederim. Sosyal gelişim yaşdaş ortamında destekleniyor ve her çocuğun bunu alma hakkı var.

Sen ve kurumunuz ciddi ciddi toplumdaki dam-galanma problemine karşı bir mücadele halinde-siniz.

Kocaeli Gölcük, nispeten küçük bir yer, biz de küçük çaplı bir kurumuz. Ortalama 50 - 60 öğrenci kapasite-

tesisi ile çalışıyoruz. Yine de ben değişimlerin küçük hareketlerle başladığına inanıyorum. Eğitim alanında çalışan herkesin de toplumdaki önyargılarla mücadelede sorumluluğu olduğuna inanıyorum. Mevlana “kuru duayı bırak, ağaç isteyen tohum eker” der. Ben de kuru duanın bir işe yaramadığına inananlardanım, elimden geldiğince hem bireysel olarak hem de dahil olduğum ekiplerle tohum ekmeye çalışıyorum :)

Masal Kreş'e 24 aylıktan itibaren öğrenciler geliyor. Yani 2-6 yaş arası öğrencilerimiz var. Her yılsonunda okuldan ayrılan, ilkokula başlayacak olan öğrencilerimizin ailelerine söylediğim bir şey vardır. Şöyle söylerim “çocuklarınız ileride bizi bilinçli olarak hatırlamayacaklar, 6 yaş öncesi yetişkinlik döneminde flu olarak hatırlanır, ancak biz onların bilinçaltını oluşturuyoruz. Yetişkinlik döneminde nedenini bilmeden

yaptığı pek çok davranışın kökeni burada yaşadıklarına dayanacak belki de”. Tam da bu düşüncem nedeniyle, önyargılarla mücadele ediyorum, eğer kreş çağındaki çocuklar farklı olanla yaşamayı öğrenirse, sınıf içinde farklı olana saygı gösterme konusunda bir tohum ekebilirsek, belki ileride daha gelişmiş bir toplum oluruz. Toplumsal gelişime, sosyal ve duygusal becerilerin, akademik başarıdan daha fazla katkısı olduğunu düşünüyorum. Sosyal ve duygusal olarak gelişmiş bireyler zaten akademik olarak da başarı sağlar. Bu nedenle Masal Kreş'te sosyal duygusal öğrenme programı olan İkinci adım programını (<https://www.ikinciadim.org>) kullanıyoruz. Ben ve öğretmenlerim sertifikalı uygulayıcılarıyız programın. Bu uygulama da yine farklı olanı kabul etmek, saygı göstermek, kendi duygularını tanımak, ifade edebilmek, empati duygusunu geliştirmek ve zorlu duygularla başa çıkabilmeyi öğretmek gibi hedeflere sahip. Çocukların hem kendini tanıması hem farklı olanı kabul edebilmesi de katkısı büyük bu çalışmaların. Bu çalışmalarla sınıf ikliminde oluşan değişiklik farklı gelişen öğrencilerimize de olumlu yansıyor.

Bugünün gönüllülerine, psikolog, veya eğitimcilerine bir tavsiyen olur mu?

Farklı gelişim özelliği olan her bireyin insan ırkını eğitmek için geldiğine inanıyorum. Bir görevleri var. Bir otistik ile çalışıyorsanız, konuşmayan ya da sınırlı sözcükle kendini anlatan, içindeki duygu iniş çıkışlarını zaman zaman çok şiddetli dışa vuran bireylerle karşı karşıyasınız demektir. Bu zorlu bir çalışma, karşınızdakini anlamak, anladığınızı ona aktarmak, o sırada yapılan işe onu adapte etmek, dikkatini sürdürmeye çalışmak çok emek istiyor. Tavsiye vermem gerekirse;

Durun, karşınızdakine bakın ve her şeyden önce kalbinizde ona bir yer açın. “Seni olduğun gibi, varoluş halinle görüyorum ve kabul ediyorum” diyebilirsiniz. Şöyle bir söz vardır “Bir insanı tuhafıklarına rağmen değil, tuhafıkları için sevin”. bunu uygulamaya çalışın. Eğer bunu yapamıyorsanız, kabul edemiyorsanız, korkuyorsanız, öğreniyorsanız ya acıyorsanız lütfen yine durun. Bu sefer kendi iç yolculuğunuza vakit ayırın. Bu duyguların kökenine inmek ve anlamak için uzman desteği alın. Sonra farklı gelişenle çalışmaya geri dönün.

Karşınızdaki sözel ifade kullanmıyor diye siz susmayın. Yaşadıklarınızı, yapacaklarınızı, duygularınızı uygun bir şekilde sözel olarak ifade edin. Konuşmasa da karşınızdaki siziduyuyor ve anlıyor.

Ve lütfen farklı gelişenlerin hayata katılması için fırsat verin. Denemeleri için, korkuyorlarsa kendilerini sakinleştirmeleri için destek olun.

Çok güzel öneriler... Otistikler Derneği'nin de en büyük uğraşlarından biri bu toplumsal meseleyle ilgili... Bilinç ve duyarlılığı geliştirmek için kamuoyu oluşturmak. Derneğin geleceğini nasıl görüyorsun? Kendini de yerleştirebildiğin bir yer var mı orada?

Derneğin varlığı önemli, çünkü her konuda öğüt vermek kolaydır ama örnek olmak zordur. Bu bağlamda Dernek çalışmalarının model olduğunu düşünüyorum. Gönüllülerle çalışması, genç öğrencilerle yapılan işbirliği de yapıyı dinamik tutuyor. Karşılıklı bir iyilik hali bu, gençler dernek projelerine destek oluyor, dernek gençlere rol modeli oluyor.

Ben STK çalışmalarına değer veriyorum ve elimden geldiğince desteklemeye çalışıyorum. Muhtemelen hayatım boyunca bir kaç derneğe destek vermeyi sürdüreceğim. Otistikler derneğinde aktif olmadığım zamanlarda tempomu yavaşlattım ama bir yandan da Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonuna bağlı Pendik Soroptimist Kulübü'nün yürüttüğü bir projeye destek oldum. Çocuk ihmal ve istismarını tanıma ve önleme konusunda okullarda seminerler verdim. Kendi uzmanlık alanımla ilgili verebileceğim bir hizmet olduğunda, koşullarım uygunsa bunu derneklerden esirgemiyorum. Şu anda kızım 7 yaşında. O büyüdükçe hareket alanım genişliyor ve eski tempo ma yaklaşıyorum. Zaman içinde dernek faaliyetlerine daha fazla katkı sağlayabilirim.

Dernek'te neler oluyor?

Sanat ve AGP grup haber Pera "Look at me"

Dün PeraMüzesi "Look at me" sergisini gezdiler.

AlternatifGelişimProjesi nde sanatın iyileştirici işlevi bazen birlikte müzik yaparak, bazen çizerek ve boyayarak yerine gelirken bazen de müze ziyaretleriyle farklı bir görünüm kazanıyor.

Hep sanat var hayatımızda... Çünkü gerçek ve kaliteli sosyalleşme imkânı veriyor bu etkinlikler.

Yaşasın sanat!

Müzik Atölyesi

Geçen hafta GeçişEvi'nde gerçekleşen müzik atölyesinden...

müzik, farklılıkların sosyal yaşamda 'kendileri olarak' varolabilmeleri yönünde yapılan çalışmalarda kullanılıyor. Grup halinde yapılan bu uygulamalarda uzman çalışmacı sayısının daha fazla olmasına dikkat ediliyor. Grup her sesin, ritmin ifade edilmesine aracılık eden bir taşıyıcı rol üstleniyor. Sosyalleşme, bu kaynaştırıcı ortamda, tüm adımlar titizlikle ele alınarak gerçekleştiriliyor.

O gün ziyaretimize gelen İtalyan dostumuz sevgili Filippo da #müzikatölyesine katıldı.

"Karşılaşmak" üzerine içimizden geçenleri sesler eşliğine paylaştık. Enstrümanlarımız, bedenimiz, sesimiz konuştu.

Dostlar kahvaltıda

Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi ve Otistikler Derneği kurucusu Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar, Aura Psikoterapi,gönüllü dostlarıyla kahvaltıda buluştu.

Otizmlili bireylere destek vermek ve farkındalık yaratmak için gönüllülerle bir araya gelen Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar, amacımız otistiklerin özellikle yetişkin yaşlara geldiklerinde normal/sağlıklı toplum içinde “fakat kendileri olarak” insanca yaşayabilmeleri için “ortam” ve “ilişkiler” yaratmaktır dedi.

Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar, 1994 yılında Otistikler Kulübü adıyla kurulmuş olan girişimimiz 1996'dan beri de Otistikler Derneği adıyla faaliyet göstermektedir. Otistiklerin normal sayılanlarla kaynaşma ve birlikte yaşayabilecekleri bir yaşam köyü oluşturmak için çalışmakta ve her yıl bunun için bir deneyim niteliğinde olan, otistiklerin ailelerinden ayrı zaman geçirdikleri entegrasyon kampları düzenlemekteyiz. Bu tür etkinliklere de devam edeceğimizi belirtmek istiyoruz” şeklinde konuştu.

Yeni Yıl, Umutla Başlar

Yeni yılın ilk ayı, herkeste başka bir heyecan...

Otistikler Derneği 2018 yılına girerken bu heyecanını dostlarıyla paylaştı. Dileklerimiz, oyunlarımızın, emekle yapılmış pastamızın olduğu bu gece de hep birlikte kameraya gülümsedik. Şarkılar söylendi, danslar edildi. Hiç bitmeyen enerjimizin aynı hızla devam edeceğini bitlikte çoğalarak olmasını diledik. İşte birkaç fotoğraf...

Yeni yılınız güzel olsun.

Yılbaşı Kermesi

Görme engelliler ve otistik bireyler yararına” hazırlanan yılbaşı kermesinde ürünlerimizle yer alıyoruz.

Yeni hazırlanmış marmelatlarımız, ev yapımı erişteler, domatesler standımızda bulunuyor. Alternatif Gelişim Projesi Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı mızda hazırlanan ürünlerden; ayraçlar, bardak altlıkları, defterler yeni ve farklı tasarımlarıyla standımızda...

Bugün ziyaretimize gelenler Dr. Nevin Eracar’ın “Sözden Öte: Sanatla Terapi ve Yaratıcılık” kitabını da görebilir ve edinebilirler.

“Otistik çocukların büyüyor;ergen-geç ve yetişkin bireyler olduğu gerçeği ile tanıştığımda ‘arkadaşları olmalı’ demiştim. Sürekli birlikte vakit geçirmenin ruhsal ilerleme yönünden engelleyici olduğunu düşünerek...

Bu fikri kabullenmek aileler için oldukça zordur. ‘Ondan kurtulmak mı istiyorum’ korku ve suçluluğu ile tam tersi davranışlara girer ve ayrılmazlar.

İlk etkinliğimiz olan Belgrad Ormanı’nda sucuk-ekmek partimizde ayrışmayı deneyleyen ailelerin desteği ile başladık.

Bu fikri benimseyip paylaşım Tunca Çağlar, Selda Çağlar, Mülkinaz Ekinci gibi isimler ve tabii 3 Aralık 1994 ile birlikte ses çıkardığımız Muammer Ketenci ve Tugay Başar ilk aklıma gelenler.

Şimdi akıl, yürek, ruh ve uygulama olarak hayal ettiğim aşamaları gerçekten yaşamaktayız. Ülkede yaygınlaşabilmeyi ümit ederek ilerliyoruz.”

Dr. Nevin Eracar

ODYK üyesi

03.12.17

Yaygınlaşabilmeyi Ümit Ediyoruz

3 Aralık Dünya Engelliler Günü’nde ‘engel tanımayanlar’ olarak biz de Emek Tiyatrosu’ndaydık. Etkinliğin “Engelin değil ‘farklılığın’ bir günü olduğu” vurgusunu bir kez daha duyduk. Bir haftasonu aktivitesi olarak #tiyatro oyunu da bizi çok keyiflendirdi.

ÜRETİMDE YENİ UFUKLAR

AGP haberi - meip (Püren)

#AlternatifGelişimProjesi 'nde herkes yaratıcılığını kullanarak sürekli yeni tasarımlar deniyor. Yine bir haftasonu #atölyesi nde renkli görüntüler ortaya çıktı. #GeçişEvisakinleri uzman ve gönüllüleri eşliğinde derneğimize katkı sağlamak için bardak altlıkları boyadılar.

Çeşitli ürünlerimizi dernek standlarında bulabilirsiniz. Bizi takip edin!

Liselerde “Farklı Olanla Birlikte Yaşam” Duyarlılığı

ÖzelPangaltıErmeniİlkokulu ve Lisesi'ne ziyaretimizde resim atölyesi gerçekleştirdik. FarklıOlanlaBirlikteYaşam olarak özetlediğimiz anlayışımızı her fırsatta vurguluyoruz. 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle yapılan atölye çalışmasında renkli kareler ortaya çıktı.

Otizm Dernekleri Federasyonu Haberi

Otistikler Derneği kurucu üyelerinden olduğu Otizm Dernekleri Federasyonu'na nasıl bakıyor? OFED de neler oluyor. Türkiye de otizmin sivil toplum örgütleri ne durumda? Şu günlerde Od ODFED içinde neler yapıyor? Gelecek planları neler? Maddeler nelerle röportaj yapılarak verilebilir...

1. Son dönemde Otizm Dernekleri Federasyonu sürecinin zorluklarla seyrettiği bilinmektedir. İş dağılımı ve koordinasyonda problemler olduğu görülmektedir. Yapı birçok ilde örgütlü olduğundan iletişim ve birlikte hareket etme konusunda aksamlar yaşanmaktadır. Profesyonel bir sekreteryası olmadığından merkezi bir hareket kabiliyeti güçlü değil. Üye dernekler bilgi birikimi, insan kaynağı gibi kendi bünyesindeki gücü federasyona aktaramamakta. Vazgeçilmesi gereken bir alışkanlık olan işlerin sadece yönetim kurulunun çabasıyla yürütmesi söz konusu.

2. Federasyon toplamda 20 üye dernek ve destekçi 4 vakıftan oluşan bir yapı. ODFED kurulduğu günden bu yana çok önemli mesafe kaydetmesine karşın kurumsallaştıkça bürokratikleşiyor, esnekliğini yitirdiği görülüyor. Başkanın olabildiğince demokratik hatta bazen gereğinden fazla demokratik olduğu düşünülmektedir.

3. Alt yapısız bir büyüme eylemi görülmektedir. Sürekli üye dernek sayısı artmakta fakat bütün bu örgütlere cevap verebilecek insan kaynağı, gücü ve finansal alt yapısı, stratejik planı bulunmamaktadır. "Ne kadar çoğalsak o kadar iyi" mantığını doğru bulmadığımızı, nitelikli ve akılcı hareket eden, küçük olsa dahi, bu özellikleriyle güçlü bir yapının daha etkili olabileceğini de düşünmek mümkündür.

4. ODFED son bir yılını "otizm eylem planını" devlet tarafından kabulü ve resmi gazetede yayınlanması akabinde devlet odağıyla kurulmuş Türkiye Otizm Meclisi'yle (TOM) boğuşarak geçirmiştir.

5. TOM; 60 dernek, 4 federasyon, 6 vakıftan oluşuyor neredeyse % 30'u federasyondan oluşmasına rağmen TOM'da istediği yönetsel temsiliyeti yakalayamıyor. ODFED birçok stratejik hata yapıyor, örgütsel sorun yaşıyor ve birlikte hareket edemiyor. Ve TOM siyasi bir kuruluşa dönüşüyor! ODFED de bu süreçte TOM'u iyileştirmeye soyunuyor ve yaklaşık bir yıldır bu yönde enerji ve motivasyon kaybediyor.

6. Bazı dostlarımızın eski platform (Otizm Platformu) zamanındaki dinamik, muhalif ve sürece müdahil olabilecek çatı yapı karakteri taşıyan oluşuma dönme düşüncelerinden haberdarız. Amaç; TOM gibi yapılardan geride durup onları ifşa etmek... Otistikler Derneği bu konuda henüz bir taraf değildir.

7. Her ne kadar problemleri olan yapı olsa da, Otistikler Derneği, ODFED içinde yer almaya devam edecektir.

OTİSTİKLER DERNEĞİ

8 NİSAN'DA 8. KEZ

Her yıl düzenlenen sempozyum 7 yılı geride bıraktı. OD Bu yıl 8 Nisan'da sekizinci sempozyumu düzenliyor.

Otizm alanında birçok değerli işler yapılıyor. Bilimsel etkinlikler ise bunlar arasında çok az yer tutuyor. Özel eğitim, tıp, psikoloji gibi alanların bir kesişim noktası olan gelişimsel bozukluklar konusunda ülkemizde yeterince bilimsel bilgi ve anlayışın yerleşmediği görülmekte. Bu yüzden sekizinci sempozyum önemli.

Sürekli bir hale gelmiş olan bu etkinlik hakkında OD YK başkanı Burak İsmanur şunları söylüyor:

“OD kurulduğu günden bu yana bilimsel bakış ve anlayışı özel bir önem verdi. Üye ve dostları arasında her zaman biliminsanları ve akademisyenler çokça yer tuttu ve hala da bu özellik korunmakta. Hizmet projeleri ve eğitimler bu kadronun ve anlayışın bir ürünü. Od 2010 yılından bu yana dünya otizm farkındalık ayında bilimsel bir etkinlik olarak tüm güne yayılan panel konferans ve atölye çalışmalarısıyla

önemli bir açığı kapatmaya çalışıyor. Otizmle ilgili her kesimi davet eden ücretsiz bir etkinlik bu. Genellikle bir üniversite veya eğitim kurumu bünyesinde gerçekleşmesini önemsiyoruz. Bu yıl geçen yıl da olduğu gibi Saint Michel Fransız Lisesi'nde gerçekleştireceğiz. Konuyla yakında ilgilenen veya ilgi duyan meslektaş adaylarımızın mutlaka olması gereken bir etkinlik olduğunu düşünüyoruz. Psikologlar, psikolojik danışmanlar, öğretmenler, hekimler,

hemşireler ve sosyal hizmet uzmanları gibi farklı meslek gruplarını ilgilendiren bir konu otizm. Eğer otizmle ilgili birçok sorunu ele almak ve gidermek istiyorsak biz bilimsel

düşünceyi temel alanlar olarak çok disiplinli çalışma anlayışı benimsemek ve bu biçimi yaygınlaştırmak zorundayız. Bu sebeple de uzmanları ve öğrencileri sempozyumumuza davet ediyoruz. Gönüllü adaylarımıza da bilinç ve duyarlılıklarını da geliştirmeleri derneği daha yakında tanışmaları için davet ediyoruz. Aileler ve ebeveynler... İşin en büyük yükünü taşıyanlar onlar. Bilimsel olamayan,

kolay çözümler vaad eden yaklaşımla rdan neden uzak durmaları gerektiğini daha iyi görmeleri için sempozyuma davete diyoruz. Sekizinci sempozyum herkesi kucaklayan ve bir sinerji yaratacak etki için hazır. Mutlaka katılın”

Biten İşler ve Geleceğe Dair: Projeler Komitesi

Otistikler Derneği Projeler Komitesi, dernek için yeni projeler oluşturmak ve yürütmekle birlikte hali hazırda uzun yıllardır devam eden projelerin geliştirilmesinden sorumludur. “Farklı Olanla Birlikte Yaşam” mottosuyla toplumsal yaşamın farklı alanlarına cevap verecek perspektifle çalışmaktadır. Bu kapsamda tespit edilen ihtiyaçlara yönelik öneri getirme, ön hazırlık çalışmalarını yürütme, gerekirse ortaklıklar geliştirme, projeyi yürütme, değerlendirme ve yaygınlaştırılması işlerini de yürütür. Bunun için hibe programını ve fon kaynaklarını takip eder, uygun eğitimleri bulup iştirak edilmesini sağlar. Bunun yanı sıra komite, derneğin her türlü ihtiyacının tespit edilmesini de bir proje taslağı olarak görür. Bu doğrultuda diğer komitelerle işbirliği yaparak kurumun ihtiyaçlarının analizini yaparak nasıl bir proje oluşturulacağını da belirler. Derneğimiz bünyesinde uzun yıllardır devam eden, son üç yıldır 7/24 sürdürülen Alternatif Gelişim Projesi gibi sürekli devam eden projeler olduğu gibi dönemsel projeler de yürütülmektedir. Bugüne kadar derneğimizce hayata geçtiğimiz yıllarda Otistikler Derneği olarak hayata geçirdiğimiz projeler ise şu şekildedir:

- **Ortak: Botkyrka Belediyesi (Stockholm), Celaliye-Kamiloba Belediyesi (İstanbul) ve Kazım Beyaz Zihinsel Engellileri Koruma Vakfı**

Yıl: 2007

Hedef Kitle: Otizmle çalışan uzmanlar ve kurumlar

Botkyrka Belediyesi (İsveç), Celaliye-Kamiloba Belediyesi (İstanbul) arasında yapılan anlaşma ve Otistikler Derneği ve Kazım Beyaz Zihinsel Engellileri Koruma Vakfı'nın da desteği ile Ekim 2007'de başlayan proje ile iyi uygulama örneklerinin tanınması ve uzmanların eğitimi hedeflenmiştir. Bu amaca yönelik olarak İsveç ve Türkiye ekipleri karşılıklı olarak ortak ülkeyi ziyaret etmiş ve sistemleri tanımak üzere eğitimler almıştır.

- **Farklı Olanla Birlikte Yaşamak- Engelliler İçin Topluma Dahil Olma Pilot Projesi**

Ortak: Beyoğlu Belediyesi

Yıl: 2013

Hedef Kitle: Farklı gelişen çocuklar, aileleri ve konuyla ilgili bilgilenecek isteyen bireyler.

Beyoğlu Belediyesi işbirliği ile hayata geçirilen proje farklı gelişen bireyler için Beyoğlu ilçesinde ‘farklı olanla birlikte yaşama’ modelinin geliştirilip hayata geçirilmesini amaçlanmıştır. Bu kapsamda çocuklar için psiko-sosyal grup çalışmaları, aileler için psiko-eğitim ve deneyim paylaşımı grupları ve herkesin katılımına açık bilgilendirme seminerleri düzenlenmiştir. Sanatla terapi teknikleri ile çalışılan projede ortaya çıkan tüm ürünler, proje sonunda herkesin katılımına açık bir sergide yer almıştır

• Kaynama Noktası (AB Gençlik Çalışmaları-Ulusal)

Yıl:

Hedef Kitle: Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan öğretmenler

Proje kaynaştırma öğrencileriyle çalışan öğretmenlere kişisel ve mesleki anlamda destek vermeyi ve bu doğrultuda farklı gelişen bireylere kendi beceri ve yeterlilikleri doğrultusunda işlevsel olabilecekleri alanlar açmayı amaçlamaktadır.

• LOADED (AB Gençlik Değişimleri-Uluslararası)

<https://loadeditaproject.wordpress.com/>

Proje Sahibi: Gramignia (İtalya, Reggio Emilia)

Yıl: 2015

Hedef Kitle: Farklı gelişen bireylerle çalışan gençler ve farklı gelişenler

LOADED projesi, uzun soluklu projeler, ortaklıklar ve ağların oluşmasını sağlayarak gençlerin gelişimini destekleyen AB Gençlik Değişimleri Hibe Programı kapsamında yürütülmüştür. Ortağı olduğumuz Loaded Projesi 28 yaş altı gençlerin başvurusuna açık program kapsamında, derneğimizin genç uzman ekibi tarafından yürütülmüş ve ekip içi gelişim desteklenmiştir. Proje sahibi olan Gramignia Assocaition ile işbirliğimiz ise eskilere dayanmaktadır... Daha önce derneğimizin Gökova'daki yaz kamplarında gönüllü olarak katılan Gramignia kurucularından Uzm. Psk. Elena Iori'nin, Otistikler Derneği'nin günlük hayata birebir katılarak, sanat, spor ve doğa ile içiçe sürdürdüğü entegrasyon programlarını daha yakından tanımak istemesi ve Reggio Emilia'daki entegrasyon programlarını tanıtmak istemesiyle başlamıştır. Bu bağlamda projede genel hedefler İtalya, Reggio Emilia'daki farklı gelişenlerle çalışan farklı ve uzmanlıklardan gelen gençlerin tecrübelerini artırmak, Reggio Emilia'daki hakkında bilgi edinmek ve işbirliği yapılan Gramignia ile temas sağlayıp uzun dönemde kültürlerarası ilişki ve faaliyetler geliştirmek olmuştur. Otistiklerle çalışan gençler ve otistiklerin birlikte ürettikleri eserler proje sonunda tüm halkın katılımına açık bir panayırda paylaşılmıştır. Loaded Projesi'nden edindiğimiz deneyimler, mevcut kurumsal ihtiyaçlarımıza cevap vermek üzere komitelerimizin kurulmasına destek olmuştur. Proje sonrasında ilk adımları atılan komitelerimizden biri olan Projeler Komitesi'nin başvuru aşamasından, bitimine kadar birebir aktif yürüttüğü ilk proje olan ReLOADED uluslararası deneyimlerle oldukça kuvvetli bir etki yaratmıştır.

BİR ADIM, BİNLERCE İZ

Röportaj: Dilara Coşkun - Alara Abacı

Otistikler Derneği'nin Saint Michel Fransız Lisesi ile son birkaç yıldır süregelen sıcak ilişki ve işbirliği sayesinde başlayan bir bağlantı... Lise öğrencisiyken tanıştığı dernekle Maria Arslan 1 sene önce yolları tekrar kesişti. Maria ile Otistikler Derneği bünyesinde yaptığı çalışmalarını, anılarını, hayatındaki izlerini konuştuk.

Merhaba Maria kendini tanıtabilir misin?

Merhaba, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde Psikoloji Bölümü'nde okuyorum ve üçüncü senemdeyim. Ayrıca bir yıldır Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde stajyer olarak görevleri alıyorum. Bu staj süreci bana Otistikler Derneği'nde de gönüllü çalışma fırsatı veriyor.

Otistikler Derneği ile ilk karşılaşmandan bahsedebilir misin?

Liseyi Otistikler Derneği'yle birlikte çalışmalar yapan Saint Michel Fransız Lisesi'nde okudum. Bir gün sevgili hocamız Belgin Şahin Sarısoy ile okulun son günleri olması dolayısıyla yapılacak bir çalışma için eksik olduğunu ve katılıp katılamayacağımızı sormuştu. Okulda faaliyet gösteren Yardımlaşma Kulübüne üye değildim ve genelde dersten kaytarmak isteyen bir öğrenciydim ama bu çalışmayı hemen kabul ettim. Detayları öğrendikten sonra kaygı ve heyecan hissetmedim diyemem çünkü daha önce farklı gelişenlerle hiç temasim olmamıştı. Arkadaşlarımda da katıldığı bir atölye çalışması gerçekleştirdik ve o gün orada yaşadıklarımızdan sonra çok farklı duygular hissettiğimi hatırlıyorum. Güzel, etkileyici ve tatmin edici bir deneyim olmuştu benim için. Hatta meslek seçimim için iki bölüm arasında kaldığım zamanlardı ama o gün psikoloji okuma karar verdiğim gün oldu. Böylece dersten kaytarmak isteyen mazeret öğrencisi bu deneyim sayesinde hayatının en önemli seçimlerinden bir tanesini yaptı diyebiliriz.

Bahsettiklerin çok etkileyici ve hayatını yönlendiren cinsten. Otistikler Derneği'ne dair aklında kalan bir anını bizimle paylaşabilir misin?

Aklıma gelen en çarpıcı ilk anım, Emre'yle Mücver'de çalışacağım ilk gündü. O zamanlar Aura'da asistan stajyerliğimin ikinci ayıydı. Tahmince Alternatif Gelişim Projesi adı verilen çalışmanın işleyişi, farklı gelişene eşlik ve temas çok teorik ve soyut kavramlardı benim için. Aklımda olan şey ise şuydu; her şeyi bilmem, tahmin edebilmem, somut bir bilgiyle bu işe soyunmam, başlamam gerektiği. Ge-

* Mücver Ev Yemekleri: Cihangir'de eve yemekleri yapan şirin mi şirin minik bir aile işletmesi. Otistikler Derneği'nin yakın dostlarından olan Emine ve Gürsel çiftinin işlettiği bu restoran Alternatif Gelişim Projesi'nin Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı kapsamında en eski ve istikrarlı işbirliklerinden biri. Restoranda farklı gelişen gençler gönüllü eşlikleriyle birlikte kısmi zamanlı olarak çalışıyorlar. Emre, mutfakta görev alıyor.

** Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde stajyer olarak çalışanlar Otistikler Derneği'nin doğal gönüllüsü de olmayı kabul eden kişilerden seçiliyor.

*** GeçişEvi: gelişimsel bozukluğu olan bireyler için yürütülen bir psikososyal destek çalışması olan Alternatif Gelişim Projesi'nin 'bağımsız yaşam evi'

**** Alternatif Gelişim Projesi kapsamında yürütülen ve önemli bir eksiği kapatma uğraşında çalışan bir program. Farklı gelişen genç ve yetişkinlerin üretim sürecine katılmaları ve istihdam edilmesi yönünde çeşitli çalışmaların yapıldığı program

çişEvi'ne" gittim o gün, liderimiz Psikolog Püren Şenyuva beni çalışma hakkında bilgilendirecekti. Anlattı, dinledim sonra Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı çalışması için gideceğimiz Mücver'in nerede olduğunu sordum. Aldığım cevap aslında Otistikler Derneği'nin tanımı gibiydi. Dedi ki: "Merak etme Emre sana gösterecek." Bu ve benzer şeylerin burada sıradan olaylar olduğunu sonradan daha iyi anlayacaktım. O gün ben Emre'ye değil o bana eşik etti diyebilirim.

Bu anlamlı günü bizimle paylaşığın için teşekkür ederiz. Peki, yıllar sonra seni yine Otistikler Derneği'nin bir parçası olmaya yönelten nedir?

Kesinlikle bir şeyler veriyor ve alıyor olmak. Bu; bilgi olsun, deneyim olsun, zaman olsun, hepsi için geçerli sanırım. Otistikler Derneği çok profesyonel bir yapı olmasına rağmen içerisinde kendini çok güvenli ve sıcak hissedebileceğin bir ortama sahip. Normalde sekiz aylık olan stajımın bitmesine rağmen buranın bir parçası olarak devam etmeyi seçmemin sebebi bu diye düşünüyorum.

Son olarak; dernekte gönüllü olmayı düşünenlere neler tavsiye edersin? Neden?

Gerçekten istedikten sonra neden olmasın! Hem kendinize hem farklı gelişen bireylere hem de bunun için uğraşan bir derneğe katkı sağlamış olursunuz. Tabii ki her iş gibi gönüllüğün de zor taraflarıyla karşılaşacaksınız ama ben dernekle her birlikte olduğum günün sonunda bu hayatta güzel bir şey yapmışım hissi içimde doğuyor. Benim hayatıma hem anlam, hem deneyim katıyor gibi hissediyorum. Tavsiye edebileceğim şey istediğiniz şeyin ucundan **tutmak ve bunu yaparken korkmamak! Buradaki her şey zamanla, deneyimle öğreniliyor zaten bu konuda bir çekince-niz olmasın.**

TEŞHİS ve TEDAVİ*

Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar**
Uzm. Psk. Zeynep Maçkali***

Teşhis ve Tanı

Erken tanı ile ilgili sağlık sistemindeki eksikliklerden dolayı çoğunlukla 2,5, 3 yaşında aileler tarafından bir gariplik olduğu düşüncesiyle tanılama süreci başlıyor. Tanı konulduktan hemen sonra eğitime başlanıyor. Bu tür iyi senaryolarda çocuğun normalizasyonunun sağlanması için 3 ila 4 sene gibi kritik bir süre kalmış oluyor. Eğitime başlamadan önce otistik tanısı almış çocuk uzmanlar tarafından bireysel eğitim planı (bep) oluşturmak için değerlendirilmeye alınıyor. Bu değerlendirmenin amacı normal gelişim gösteren akranlarına göre hangi gelişim aşamalarında gerilik ve farklılık olduğunu bulmaktır. Bu sayede çocuğun bağımsız olarak yaşamını sürdürebilmesi için sahip olması gereken yeterlilikleri onun farklılıkları gözlemlenerek (işitsel algı, görsel algı, dokunsal duyarlılık) eğitim süresince hangi yöntemle çocuğa yaklaşılabileceği tespit edilmiş olur.

Bireysel Eğitim Planı(BEP)

Bep yedi gelişim alanından oluşmaktadır. Bunlar psikomotor beceriler, dil ve iletişim becerileri, bilişsel beceriler, duygusal ve sosyal beceriler, toplumsal yaşam becerileri, günlük yaşam becerileri, öz bakım becerileri ve akademik beceriler olarak ayrılır. Bu becerilerin alt itemlerine bakılarak çocuğun yapamadığı en basit beceriden başlanarak hedef belirlenir bu hedefin nasıl çalışılacağı (hangi yöntem ve teknikle) ortamın nasıl olacağı (sınıfta, dışarıda ya da evde), materyallerin nasıl olacağı (gerçek nesne, resim ya da mobil) belirlenir. Buradaki en önemli kıstas seçilen hedef ile ilgili önkoşul becerilerinin yüzde yüz bağımsız olarak bireyin yerine getirebilmesidir. Örneğin yürüyebilmesi için bağımsız olarak oturabiliyor olması gerekir. Otistik çocuklarda öğrenmeyi engelleyen faktör öğrenmeyi öğrenme becerilerinin yoksunluğudur. Bunlar taklit etme, bekleme, deneme ve ilişki kurmadır. Bu yüzden otistik bir çocuk için bep hazırlanırken öncelikle öğrenme becerilerinin ele alınması gerekmektedir. Otistik bir çocuğun oyuncukla uygun şekilde oynayamaması örneğin arabayı sürmek yerine tekerleğini döndürmesi, konuşamaması ama "aa" ve "ıh" diye çılgık atabilirken ya da ağzında bir şeyler mırıldanırken sözcükleri kullanmaması gibi durumların sebebi fiziksel değil çocuğun dış dünya ile ilişki

kurmakta yaşadığı zorluk ve taklit edememesinden ileri gelmektedir. Taklit becerileri var olan motor ve sözsöz becerileri kullanılarak ona öğretilir. Örneğin alkış yapan bir çocuğun alkış hareketi alınarak eğitimi kendisi gibi yapmasını söyler ve alkış hareketini yapar çocuk ona bakıp alkış hareketini yaptığı anda aslında öğrendiği ve deneyimlediği şey taklit etmek olur. Öğrenmeyi öğrenme becerileri edinildikten sonra otistik çocuk diğer alanlardaki eksikliklerini zeka geriliği olan çocuklardan daha kısa bir zamanda giderebilmektedir. Bu anlamda öğrenmeyi öğrenme becerilerini edinmesi bir kırılma noktası yaratmaktadır.

İlişki Kurma

Otistik çocuğa dış dünyayı anlatabilmek için önce onu anlamamız gerekmektedir. Onun yaptığı her şey örneğin stereotipiler aslında dış dünya ile kendi bildiği gibi ilişki kurma davranışıdır. Bu stereotipileri reddetmek, yok etmeğe çalışmak, görmezden gelmek aslında onun ilişki kurma çabasını yok saymak anlamına gelebilir. Bu yüzden onun stereotipilerinin ışık ve dokunsal duyarlılıklarını görmeli kabul etmeli ve onunla ilişki kurma konusunda yardımcı olarak kullanabilmeliyiz. Örneğin sürekli ellerini sallayan otistik bir çocuğa ellerini indirmesini söylemek yerine onunla birlikte ritmik olarak sallamalı ve sonunda bunu oyuna çevirebiliriz. Bu onu kabul ettiğimiz onunla ilişkiye geçmek istediğimizi anlatmanın bir yolu ola-

bilir. Örneğin sürekli zıplayan bir çocuğa dur demek yerine onunla zıplamalı ve sonra sayarak durmasını sağlayabiliriz ve böylece sayıları da çalışmış oluruz. Eğitimcilerin çocuğun eğitim ortamında kalabilmesi için bu stereotipiler ve duyarlılıklar kazandırılmak istenen becerilerde kullanabileceğimiz motive edici materyaller haline gelebilir ve bu sayede stereotipileri ve duyarlılıkları toplumca kabul edilebilir

* Geçen sayıdan devamla 2014 yılında Milliyet gazetesinde dört bölüm halinde yayınlanmış olan dizinin ikinci bölümünü sunuyoruz.

** Klinik Psikolog-Psikoterapist Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi OD Alternatif Gelişim Projesi – Proje Danışmanı

*** Klinik Psikolog-Psikoterapist Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi OD Alternatif Gelişim Projesi – Otizmde Erken Müdahale Programı

bir hale dönüştürülebilir.

Okul Çağı ve Ergenlik

Yedi yaşına gelmiş bir otistik okulun başlaması ile birlikte kaotik bir sürece de giriş bulunmaktadır. Bu sürece kadar özel eğitim açısından desteklenmiş olan çocuk için süreç daha yumuşak geçmesi ile beraber okul ortamının, müfredatın, ders süresinin, derste kırk beş dakika boyunca oturarak kalmasının zorunluluklarından dolayı zorluklarla karşılaşılmasıdır. Bu süreçte kaynaştırma devreye girmektedir. Kaynaştırma özel eğitim gerektiren bireylerin yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmi ve özel okul öncesi ilköğretim orta öğretim ve yaygın öğretim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarıdır. Bu bağlamda kaynaştırmanın ana faktörü

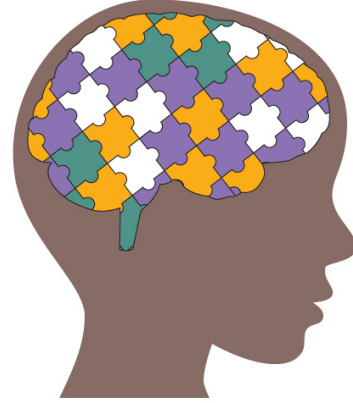
öğretmenin otizme ve kaynaştırmaya olan bakış açısıdır. Bu anlamda ülkemizde öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmeyle beraber yetersiz kalmakta, sınıf ortamının sayısal yoğunluğu nicel özellikleri kaynaştırma uygulamalarında istenen düzeyde olmasını engellemektedir. Kırk beş dakika boyunca sırada oturmak ile ilgili zorluk yaşayan bir otistik çocuk akranları tarafından da ayrılmaktadır. Bu anlamda eğitim için yapılması gereken şey çocuğun sınıf içerisindeki etkinliklerle ilgili olan becerilerini artırmak yani okuma yazma öğretimi ve matematik öğretimini işlevsel hale getirerek sınıfta uyumlu bir şekilde kalmasını sağlayabilir. Otistiklerin görsel algısı normallere göre hem spesifik hem de genel anlamda çok daha etkindir. Fakat bilgileri transfer etmekte yaşadıkları zorluk yani sesle harfi birleştirmede yaşadığı zorluk onun normal müfredatı takip etmesi ile ilgili engel oluşturabilir. Bununla ilgili görsel sözcük dağarcığı çalışılabilir. Yani öncelikle Logolar okutulabilir ve daha sonra bu logolar analiz edilerek bildiği ve tanıdığı diğer sözcüklerle birlikte çocuğun okuma becerisini kazanması yönünde kullanılabilir. Yaşamının içerisinde olmayan metinler onun için anlamsız görünecektir. Bu yüzden onun yaşamında olan olgular ile ilgili öyküler oluşturulabilir. Okumaya geçildikten sonra sınıfta yapması gerekenler sergilemesi beklenen davranışlar ile ilgili

sosyal öyküler oluşturulur ve onun görebileceği yerlere yapılandırılarak ihtiyacı olduğunda okuyup ne yapması gerektiği ile ilgili ona ipucu verilebilir. Bu öyküler tuvaleti geldiğinde izin istemesinden tutunda arkadaş ile nasıl ilişkiye gireceğine kadar güncel olayların hepsini içerir.

Ergenlikte cinsel isteklerini belirtme ve onu yaşama ile ilgili yönlendirmeye ihtiyaç duymaktadırlar. Fakat elimizde cinsel eğitim ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu konu ile ilgili yapılan çalışmalar verilen yönlendirmeler başka bir şey ile meşgul etme, görmezden gelme ya da başka bir ortama yönlendirme ile kısıtlıdır. Bu müdahaleler geçici ve problem olan durumun zaman içerisinde katlanarak büyümesine sebep olmaktadır.

Mesleki Rehabilitasyon

Erişkin düzeye gelmiş otistik birey o güne kazandığı becerileri hayat içerisinde işleyebilmesi yaşama bir fiil katılması

için mesleki rehabilitasyon özel eğitimde çok önemli bir yer kaplamaktadır.

Mesleki rehabilitasyon var olan özelliklerini göz önünde bulundurarak ve ilgisi doğrultusunda bir iş kolunda ilişki kurma, ürün çıkarma becerilerini kazandırarak istihdam edilmesidir.

O güne kadar uygulanan müdahale programları onun iletişim becerilerindeki eksikliği gidermesi yönünde işlevsel olmamış olabilir. Bir anlamda ona kimse bir şekilde değmemiş olabilir. İşte bu durumda mesleki rehabilitasyon devreye sokularak üretim ilişkisi üzerinden iletişim becerilerindeki eksikliklerin giderilmesi konusunda ona destek olacaktır. O güne kadar problem olarak karşısına çıkan stereotipleri, düzen takıntısı, bir kutu kapatma, galoş atölyesi, peçete yerleştirme, yapılacak yemek için sebze ve meyvelerin kesimi, rafların dizaynı işlerinde mükemmeli yakalayacak derecede yeterlilik göstermesini sağlayabilir. Böylece birey o güne kadar toplum içerisinde defekte olmasına sebep olan bu davranışların kabul görülmesi hatta bu hassasiyetlerin sonucunda ortaya çıkan üründen dolayı onore edilmesinden kaynaklı dış dünya ile bir köprü kurabilmesini sağlamış olacaktır.

2. SANATLA TERAPİ VE YARATICILIK KONGRESİ

24 - 25 Kasım 2018
Bahçeşehir Üniversitesi
Fazıl Say Salonu
Beşiktaş / İSTANBUL

PROGRAMDAN SEÇMELER

24 Kasım 2018, Cumartesi

10:00 - 11:00

Açılış Konuşmaları

Nevin ERACAR

Turgay POLAT - Bahçeşehir Üniversitesi

11:00 - 11:45

Konferans

Oturum Başkanı : Nevin ERACAR

Selçuk KIRLI

12:15 - 13:30

Panel

Oturum Başkanı : Aslı SARANDÖL

Sanatla Terapi Eğitiminde Ülkemizde ve
Dünyada Güncel Durum

Nevin ERACAR

Burak İSMANUR

Bihter Yasemin ADALI

14:30 - 15:45

İkili Konferans

Oturum Başkanı : Selçuk KIRLI

Psikopatolojik Süreç ve Sanatla Terapi

Aslı SARANDÖL

Birgül AYDIN

16:00 - 17:15

Panel

Oturum Başkanı : Özden YILMAZ

Sürdürülebilir, Dayanıklı ve Esnek İnsan-Doğa
Ekosistemlerinin Kurulmasında Sanatla Terapinin

Birleştirici Gücü

Şebnem SOYSAL ACAR

Aktan ACAR

Nalan AKDUMAN

Yıldıray LİSE

Ferdi AKARSU

17:30 - 19:30

Atölye Çalışmaları

Ruhsallık ve Müzik

Nevin ERACAR-Asena AKAN

Yaratma Cesareti

Nilgün SABAR

İçten İçe

Nail YURDUSEV

Intermodal Psychodrama: Expanding the range
of play with survivors of trauma

Melinda ASHLEY

İçsel ritmi yakalamak

Zahit HARMANLI

Müziğe Açılmak

Özgür SALUR

OtistiklerDerneği

OtistikDerneği

otistiklerderneği

www.otistiklerderneği.org.tr

www.alternatifgelisim.wordpress.com

info@otistiklerderneği.org.tr

+90 212 252 75 05

Otistikler Derneği, Sıraselviler
Cad.
Kriton Palas Apt. No: 43 Kat: 2
34433 Beyoğlu / İstanbul